

Sorun Söyleyelim ?

Adres: TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi Sorun Söyleyelim Köşesi
Atatürk Bulvarı No: 221 Kavaklıdere 06100 Ankara

İnsanlar Neden Esner?

Azra Ceren Livaoğlu / Bedri Rahmi Eyüboğlu İlkokulu / 3-D / Trabzon

Esnemek, istemsiz olarak yaptığımız derin bir soluk alıp verme hareketidir. Esnerken ağızımız açılır ve solukla aldığımız hava akciğerlerimize dolar. Esneme, biliminsanlarının da ilgisini çeken konulardan biri. Neden esnediğimiz konusunda bugüne kadar birçok araştırma yapıldı; hâlâ da yapılıyor. Ne var ki bu araştırmalardan kesin bir sonuç elde edilebilmiş değil. Yine de bu konuya ilişkin bazı varsayımlar var. Bir araştırmaya göre, sıkıldığımızda, gergin ya da yorgun olduğumuzda esniyoruz. Paraşütçülerin uçaktan atlamadan hemen önce esnemeleri gerginlik nedeniyle esnemeye bir örnek. Esnemeyle ilgili en son araştırmalardan

Alamy / Dijitalimaj

birinin sonuçları, esnemenin beynimizin sıcaklığını düşürmeye yaradığını ortaya koyuyor. Vücudumuz gibi beynimizin de bir sıcaklığı var. Bu sıcaklık belirli bir aralıkta olduğu sürece beynimizdeki hücreler sağlıklı bir şekilde çalışıyor. Bu aralığın dışına çıktığındaysa beynimizdeki hücreler zarar görüyor.

Bu nedenle sıcaklık, olması gerekenin üzerindeyse vücudumuz istemsiz olarak bunu düşürmeye çalışıyor. Tıpkı vücudumuzun genel sıcaklığı yükseldiğinde terlememiz gibi. Uykumuz geldiğinde ya da gergin olduğumuzda da beynimizin sıcaklığı yükseliyor. Bu durumlarda esneyerek bolca serin hava alıyoruz ve beynimizin sıcaklığı düşüyor.

Acı Bir şey Yediğimizde Neden Burnumuz Akar?

Zeynep Rüveyda Salman / Ali Karasu Ortaokulu / 6-A / Bursa

Burnumuzun iç yüzeyi mukoza adı verilen bir hücre tabakasıyla kaplıdır. Burada çok miktarda sinir hücresi bulunur. Burun mukozasından mukus olarak bilinen sümüksü bir madde salgılanır. Mukus, hem burnumuzdan akciğerlere giden havanın nemlenmesine hem de yabancı maddelerin dışarı atılmasına yarar. Acı yiyeceklerde bulunan "kapsaisin" adlı kimyasal madde ağız ve burundaki sinir hücrelerini uyarır. Bunun üzerine mukoza hücrelerinin salgıladığı mukus miktarı artar. Burnumuzun akmasının nedeni de budur. Kapsaisin de

The Image Bank / RunPhoto / Getty Türkiye

mukusla birlikte dışarı atılır. Bu, yabancı maddelerin vücudumuzdan uzaklaştırılmasını sağlayan olaylardan biridir.

Pınar Dündar